

**HANS-PETER ROSSMANITH
(1947-2013)**

Az alábbi gyászjelentést kaptam egy 2013. június 27.-én 18:49-kor kelt e-mail mellékleteként Thomas ROSSMANITH és Michaela KÖLTZ aláírással. Olvasván a parte szövegét hírtelen a világ legkülönbözőbb földrajzi helyein átélt közös eseményekhez, közös emlékekhez kötődő tömkelege zúdult agyamba. Egy kiváló, a legjobb értelemben vett igazi „világfit” vesztetett a törésekkel foglalkozó szakembergárda Rossmannith professzor távozásával. Az emlékeimből, a tevékenységéből csupán néhány elemet kiemelve adózom személye, nagysága, jelentősége előtt. Életének tevékenységéhez a fizikai keretét a születés (1947. november 9.) és a halál (2013. június 26.) között eltelt 23.971 nap, és az ehhez kötődő mintegy 2.1 milliárd szívdobbanás adta. A Bécsi Műszaki Egyetem professzoraként ismerhettem meg a rendkívül agilis, mindig mozgásban levő remek hangulatú embert valamikor az 1980-as évek végén, vagy az 1990-es évek legelején. Ismeretségünk „kerítőhálója” az akkor már jó ideje Bécsben dolgozó, a volt miskolci diák, az 1956-os események miatt először Svájcba távozó Varga Tamás professzor volt. Ő 1978-1999 vezette a Bécsi egyetem berkein belül a Tetmajer Lajos (Ludwig von Tetmajer) által alapított Technische Versuchs- und Forschungsanstalt GmbH-t. Varga Tamás professzor - az akkor még – Budapesti Műszaki Egyetem Mechanikai Technológiai Tanszékének (BME –MTT) rendszeres látogatója, előadója volt. E tanszék kiváló munkatársain keresztül vehettem részt Bécsben a Varga professzor által rendszeresen megszervezett konferenciák egyikén az 1980-as évek végén,

amelynek szinte állandó meghívott vendége volt George IRWIN professzor – a „törésmechanika atyja” - is, akihez szakmai, baráti kapcsolatok fűzték Hans-Peter Rossmannith professzort. A hosszú –és idővel személyes barátsággá fejlődött kapcsolatunkból engedjék meg, hogy kiemeljek néhány, számomra és talán a múltat megőrző, a jövő számára lényeges motívumot. Az elsők egyike a néha Varga Tamás professzorhoz és George IRWIN-hez kötődik, amelynek H. P. Rossmannith és G. Irwin kapcsolatát talán leghűebben a következő – Irwin halálhírének kapcsán kapott levél idézete tükrözi:”He did on Friday, October 7 – 1998 – at 6.30 p.m. a very peaceful death while sleeping on his sofa! Actually Silvia (H.P. Rossmannith felesége) was there too and my son Thomas. I could not make it for another visit, so at least 50% of my family was there when he died” Ugyanabban a levélben vetíti előre G. Irwin 100. születésnapjára szervezendő rendezvényének vízióját: „I hope to organise an exhibition about fracture mechanics on the occasion of his 100th birthday... I have been collecting personal items and professional items for this exhibition a long time ago. In a way I feel responsible for keeping the memory of George int he community” A konferencia megrendezésre került Bécsben, 2007. március 1-2.-án „Karl Weighard and George R. Irwin Centenary Conference (WICC) címmel, ahol jómagam is előadást tarthattam „Fracture Mechanics and Material Testing – A Brief History” címmel.

Obwohl wir dir die Ruhe gönnen,
ist voller Trauer unser Herz.
Dich leiden sehen
und nicht belten können,
war für uns der größte Schmerz.

Schmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht, dass unser lieber Vater, Schwiegervater, Opa, Sohn, Bruder, Schwager, Onkel und Göte

Univ.-Prof. Dr. phil. Mag.
Hans-Peter Rossmannith
* 9. November 1947 – † 26. Juni 2013

nach kurzer, mit Geduld ertragener Krankheit zu Gott in den ewigen Frieden heimgekehrt ist.

Wir beten für unseren lieben Verstorbenen bei der Totenwache am Freitag, dem 28. Juni, um 19.00 Uhr in der Kapelle St. Anton.

Den Auferstehungsgottesdienst mit anschließender Beerdigung halten wir am Samstag, dem 29. Juni, um 9.00 Uhr ebenfalls in der Kapelle St. Anton.

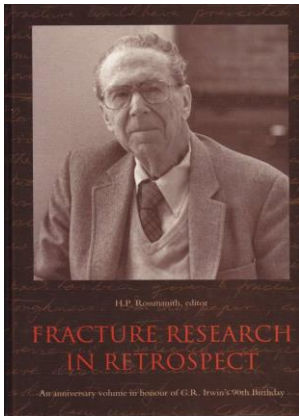
Hohenems, Wien, München, Ludwigsburg, im Juni 2013

In liebem Gedenken:
Thomas und Patricia mit Tizian
Michaela und René mit Florian, Marlene und Nathalie
Kinder, Schwieger- und Enkelkinder
Irmgard und Hans, Eltern
Werner und Doris, Bruder mit Familie
Bettina, Partnerin
im Namen aller Verwandten

Kondolenzadresse:
Hans Rossmannith, Brunnerweg 2, 6845 Hohenems

Anstelle von Blumen bitten wir um Spenden an die Österreichische Krebshilfe Vorarlberg, Raiffeisenbank Hohenems, BLZ 37438, Kontonummer 44.255.

BESETZUNG ANWANN: Karlweil-Götsz-Philharmonie, www.besetzung-anwann.at

George Irwin és H.P. Rossmanith bensőséges kapcsolatának egy másik bizonyítéka az Irwin 90. születésnapjára megjelentetett „Fracture Research in Retrospect” könyv, amelynek szerkesztője Rossmanith professzor volt.

Bécs közelsége miatt Jómagam is számos projekten keresztül

kapcsolódtam Rossmanith Professzor tevékenységéhez. Ezek egyike volt az a konferenciasorozat, amelyet „Teaching and Education in Fracture Mechanics and Fatigue” címmel rendeztünk az 1990-es évek elején két alkalommal. Az első Bécsben, a másodikat pedig Miskolctapolcán. Hallgatóimnak kiváló előadást tartott a törésmechanikáról a Miskolci Egyetemen.

Ugyancsak sok szálon kötődött tevékenységünk a „Teaching and Education in Structural Integrity in Hungary” című Tempus projekt keretében, amelynek során született az oktatásban közvetlenül hasznosítható mellékelt két dokumentum is. Ezek mindegyike megtalálható a Magyar Elektronikus Könyvtár gyűjteményében is^{1,2}. E közös munkák másik eredménye Rossmanith professzornak az Anyagvizsgálók Lapjában megjelent két magyar nyelvű cikke, amelynek mindegyike újabb adalékkal szolgált a törésmechanikai diszciplína történetének megismeréséhez^{3,4}.

Rossmanith Professor indította útjára a műszakiak, a biztosítótársaságok és jogászok közös gondolkodásának igényét a „termékfelelősség” témakörében. Ennek egyik megnyilvánulása volt az általa mintegy két évtizeden keresztül szervezett „Structural Failures, Product Liability and Technical Insurance – STP” nemzetközi konferenciasorozat, amelyből 1993 novemberében nőtt ki az „International Society Technology, Law and Insurance - ISTLI”. Az egyesület tiszteletbeli elnöke G. Irwin, ügyvezető elnöki feladatit H. P. Rossmanith professzor látja el. Ennek kincstárnoka, majd az egyesület 1996-tól megindult folyóiratának (Technology, Law and Insurance) szerkesztőbizottságának tagja lehettem.

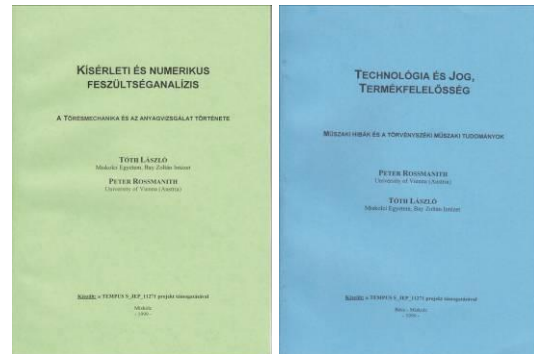
¹ <http://mek.oszk.hu/01100/01191>

² <http://mek.oszk.hu/01100/01184>

³ H.P. Rossmanith: Josef A. Kies és a feszültségintenzitási tényező a törésmechanikában (1999/3)

⁴ H.P. Rossmanith: Törésmechanika és anyagvizsgálat: A XX. század elfelejtett úttörői, I rész és II. rész (2001/4)

Hazánk már 1994 januárjában kapcsolódott a szervezethez a Gépipari Tudományos Egyesület

nevében **Dr. Rittinger János** és **Dr. Borbás Lajos** írja alá a megállapodást Budapesten H. P. Rossmanith Professzorral a GTE székházában. Az ISTI létrejötte alapozta meg a kockázatalapú szemlélet alkalmazását a mindennapi élet legkülönbözőbb területén, így az iparban is. Hazánk korai csatlakozása és aktív részvétele az ISTLI tevékenységében eredményezte azt, hogy európai, de különösen közép-európai viszonylatban Magyarországon meglehetősen korán meghonosodott, általánossá vált a kockázatalapú szemlélet alkalmazása.

Rossmanith professzor főszerkesztője volt két nemzetközi folyóiratnak. Ezek címlapjai a következők:

Kiváló, nemzetközi szinten ismert és elismert szakmai tevékenységét nehéz lenne túlbecsülni. A „caustikák módszerére” alapozott dinamikus törésmechanikai vizsgálatokhoz kötődő laboratóriuma a világon meghatározó jelentőségű volt. A közetek töréséhez kötődő szakmai tudását a világ bányászata a mindennapi életében használta. Ehhez számos utazása kötődött a világ legkülönbözőbb tájainak érintésével. Anekdotaszerűen hangzik, de egyben - általam is tapasztalt - tény is: Rossmann professzor többnyire a British Airway járatait vette igénybe utazásához. A cég szabadjegyet adott azon utasainak, akik évenként 160.000 km-t repültek a járataikon. Rossmann professzornak évi min. egy, de inkább két szabadjegy volt évenként aktív korában.

Mint egyén, mind személy kiváló ember volt! Otthoni szakmai könyvtára egyedülálló gyűjteménye a törésmechanika tudományterületének. Remekül főzött, szerette a remek konyhát, ételeket, és nem csupán fogyasztani, de elkészíteni is! Egyik kedven foglalatossága volt a „receptkönyv” készítése. Később, nyugdíjazását követően festett is. Ezek közül kettőt kiemelve az egyik valamilyen módon kötődik az énekezéshez, a másik pedig azon kistelepülés jellegéhez, ahol szívesen töltötte idejét.

**Tisztelt H. P. Rossmann Professzor Úr,
Kedves Péter!** Tudomásul kell vennünk az élet megfordíthatatlan általános törvényszerűségét, így búcsúznunk kell Tőled is! Teszem ezt mindazon magyar szakemberek, barátok nevében, akik megismerhettek Téged, akikkel kapcsolatban voltál, akinek társaságod kellem volt, akikkel Te is jól érezted magad, találkozáskor bárhol is a világban!

*Tóth László
egyetemi tanár*